

AHİLİK DEĞERLERİ ÖLÇEĞİ

Değerli Müşteriler,

Aşağıda, alışveriş yaptığınız esnaf ve sanatkârları değerlendirmede kullanılan Ahilik değerlerine ilişkin bir liste yer almaktadır. Sizden istenen, alışveriş yaptığınız esnaf ve sanatkârların bu özelliklere ne düzeyde sahip olduklarınızı, verilen seçenekler çerçevesinde belirtmenizdir. Değerlendirmede kullanılan seçeneklerin anlamı şu şekildedir.

(0) Kesinlikle katılmıyorum (1) Katılmıyorum (2) Kısmen katılıyorum (3) Katılıyorum (4) Kesinlikle katılıyorum

<i>Alışveriş yaptığım esnaf/Sanatkârlar;</i>		Seçenekler				
1	Hilesiz ve kaliteli mal üretip, satmaya özen gösterirler.	0	1	2	3	4
2	Meslekleri ile ilgili kanun ve kurallara uygun davranırlar.	0	1	2	3	4
3	Yapacakları işi savsaklamazlar, gününde teslim ederler.	0	1	2	3	4
4	Müşterilerin haklarını korur, haklarını yemezler.	0	1	2	3	4
5	Rızkını kazandığı mesleğine saygı duyar ve önem verirler.	0	1	2	3	4
6	Mesleklerini özenerek yaparlar	0	1	2	3	4
7	Yanlarında çalışanlara karşı sorumluluklarını bilirler ve haklarını gözetirler.	0	1	2	3	4
8	İnsanları zengin-yoksul, güçlü-zayıf olarak ayırmazlar, eşit davranırlar.	0	1	2	3	4
9	Müşteri ve komşu esnafı kin gütmmez, kıskançlık etmezler.	0	1	2	3	4
10	Vergilerini zamanında ve tam verirler	0	1	2	3	4
11	Komşu esnaf ve sanatkârların da kazanç elde etmesini ister, gerekirse müşterileri yönlendirir.	0	1	2	3	4
12	Diğer esnaf ve sanatkârlarla dayanışma içerisinde çalışırlar.	0	1	2	3	4
13	Fedakâr insanlardır, mal, emek ve zamanlarından fedakârlık ederler.	0	1	2	3	4
14	Alışverişleri ile ilgili hata ve kusurları öncelikle kendilerinde ararlar	0	1	2	3	4
15	Bela ve musibetlere karşı sabırlıdırlar.	0	1	2	3	4
16	Az kazanca kanaat ederler, çok kazanca şükrederler.	0	1	2	3	4
17	Müşterileri ve diğer esnaflarla ilgili sırları tutarlar, açığa vurmazlar.	0	1	2	3	4
18	Kötülük ve kendini bilmezliğe iyilikle karşılık verirler.	0	1	2	3	4
19	Müşterilere ve diğer komşu esnaflara karşı kötü söz ve hareketlerden sakınırlar.	0	1	2	3	4
20	Meslekleri ile ilgili gelişmeleri medya ve diğer kitle iletişim araçlarından takip ederler.	0	1	2	3	4
21	Yanlarında çalışan elemanların mesleği öğrenmesi ve eğitilmeleri için düzenlenen kurs, seminer ve sertifika programlarına gönderirler.	0	1	2	3	4
22	İş güvenliğine önem verirler, gerekli tedbirleri alırlar.	0	1	2	3	4
23	Ürünlerinde ve çalışma şartlarında hijyene önem verirler.	0	1	2	3	4
24	Eğitime büyük önem verirler, ihtiyaç sahibi öğrencilere yardımda bulunurlar.	0	1	2	3	4
25	Yanlarında çalışanların sosyal sigorta primlerini zamanında yerine getirirler.	0	1	2	3	4
26	Mesleki fuarlara ya da düzenlenen eğitim seminerlerine katılarak mesleklerinde kendilerini geliştirmeye çalışırlar.	0	1	2	3	4
27	Müşteri ve komşu esnaflarla ilgili dedikodu yapar, iftira atarlar.	0	1	2	3	4
28	Mal ve para kazanma konusunda açgözlü davranırlar.	0	1	2	3	4
29	Dünyaya ait şeylerle övünürler, böbürlenirler.	0	1	2	3	4
30	Malını pahalınca satmak için saklarlar	0	1	2	3	4
31	Mal biriktirme hırsı ile hareket eder, sürekli birikim yapmayı amaçlarlar.	0	1	2	3	4
32	Malını överek müşteriyi aldatmaya çalışırlar.	0	1	2	3	4

ÖLÇEK BİLGİLERİ

Ölçek, müşteri gözüyle esnaf ve sanatkarların Ahilik değerlerine sahiplik düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. 4 faktörlü, 32 maddeyi içeren 5'li likert tipi bir ölçektir.

Yayınlandığı Kaynak:

Yeşil, R. ve Arslanderen, M. (2017). Ahilik Değerleri Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Turkish Studies*, 12(4), 565-584. DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11390>. ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY.

Puanlama Yönergesi

Ölçekten elde edilen puanlar, faktörlerdeki madde sayıları farklı olması nedeniyle aritmetik ortalamalar esas alınarak ya da ham puanlar şeklinde hesaplanabilir. Aritmetik ortalama ve ham puan aralıkları ile yorum karşılıkları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Seçenekler	Puan	Sınır Değerler	Toplam puan	Anlamı
Kesinlikle katılmıyorum	0	0,00 – 0,80	0,00 – 25,6	Çok kötü
Katılmıyorum	1	0,81 – 1,60	25,7 – 51,2	Kötü
Kısmen katılıyorum	2	1,61 – 2,40	51,3 – 76,8	Orta
Katılıyorum	3	2,41 – 3,20	76,9 – 102,4	İyi
Kesinlikle katılıyorum	4	3,21 – 4,00	102,5 – 128,0	Çok iyi

Ters Kodlanacak Maddeler

İçeriği itibarıyla olumsuz olan “Zafiyet Faktörü”ndeki 27,28,29,30,31,32. Maddeler, toplam puan hesaplamaları için ters kodlanması gerekmektedir. Elde edilen toplam puan, esnaf ve sanatkarın Ahilik Değeri puanıdır. Faktör karşılaştırmalarında ise ters kodlama yapılmaması gerekmektedir.

Ölçeğin Özellikleri

Faktörler	Maddeler	Faktör Yüğü Aralıkları	Özdeğer	Açıklanan Varyans Miktarı (%)	Cronbach Alpha
Mesleki Standartlar Faktörü (MSF)	1-10. maddeler	,574 - ,759	6,531	20,409	,942
İnsan İlişkileri Faktörü (İİF)	11-19. maddeler	,618 - ,752	6,512	20,350	,937
Mesleki Gelişim-Eğitim Faktörü (MG-EF)	20-26. maddeler	,622 - ,772	5,134	16,043	,904
Zafiyet Faktörü (ZF)	27-32. maddeler	,664 - ,801	3,724	11,637	,806
Ahilik Değerleri Ölçeği (ADÖ)	32 madde	,574 - ,801	---	68,438	,927

KMO değeri 0,957; Bartlett testi değerleri χ^2 : 7001,485; sd: 496; $p < 0,001$

Doğrulayıcı Faktör Analizi Özellikleri

χ^2 değeri 893,69; Serbestlik derecesi 458; $X^2/df = 2,51$

Ölçeğin uyum indeksleri; RMSEA=0,063; S-RMR=0,056; NFI=0,97